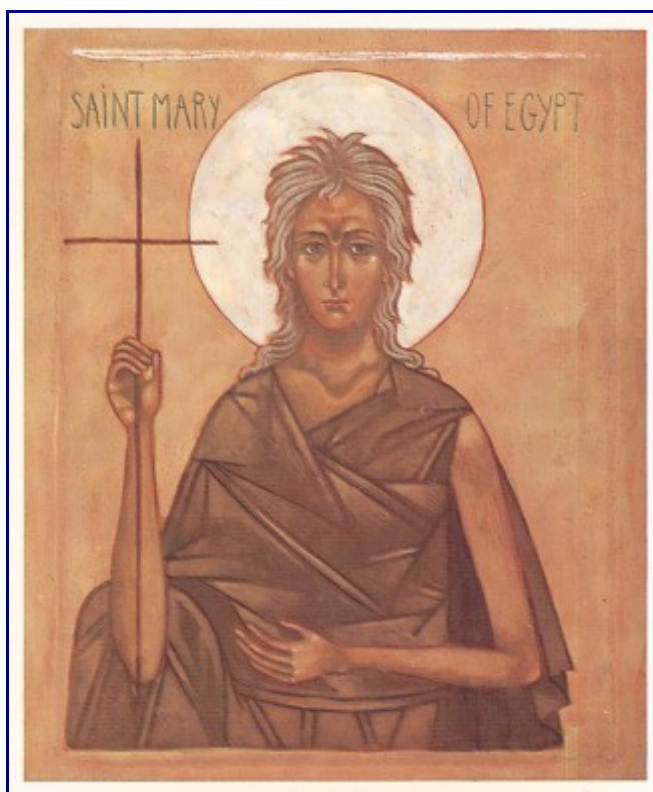

Viața Sfintei Noastre Maici Maria Egipteanca

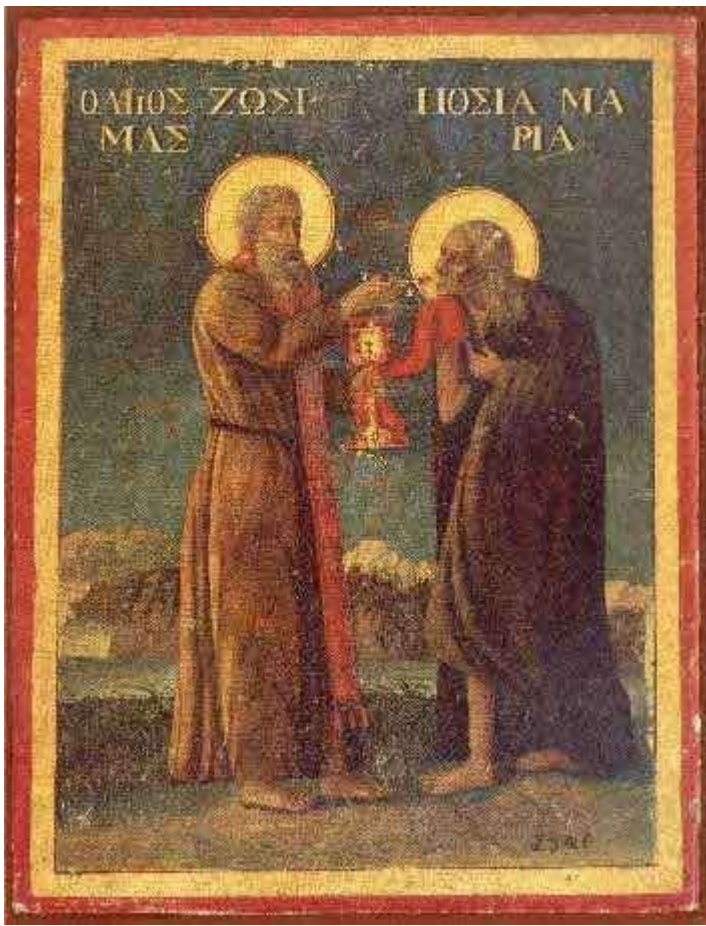
Viața Sfintei Noastre Maici Maria Egipteanca scrisă de [Sfântul Sofronie](#), [Patriarhul](#) Ierusalimului, este citită în timpul [Postului Mare](#) împreună cu [Canonul cel Mare](#) al Sfântului [Andrei](#).

Această viață a [Sfintei](#) noastre Maici [Maria Egipteanca](#) a fost pusă pe hârtie în secolul al VII-lea de către Sfântul Sofronie, Patriarhul Ierusalimului, la câteva sute de ani după adormirea Sfintei Maria, care a adormit în Domnul în [1 aprilie](#) 522. Este una din cele mai frumoase și edificatoare [vieți](#) de sfinți. Scopul ei evident și declarat este slăvirea lui Dumnezeu și hrănirea sufletelor cititorilor. Sfântul Sofronie ridică viața Sfintei Maria Egipteanca la rangul de cel mai minunat exemplu pentru toți credincioșii de pocăință după o viață plină de păcate. Într-adevăr, Biserica a pus în fața credincioșilor acest model în a cincea duminică a Postului Mare, înainte de [Duminica Intrării Domnului în Ierusalim](#). Este pentru credincioși atât o provocare cât și un model de urmat. Ne arată ceea ce este capabilă o ființă omenească atunci când lucrează cu [harul](#) a-tot-puternic și mântuitor al Mult-milostivului Dumnezeu.

Această biografie nu trebuie să ne descurajeze din cauza eforturilor supraomenești ale slăvitei Sfinte mAria egipteanca; ea trebuie, în schimb, să ne dea curajul să punem început bun [pocăinței](#) noastre. Pe măsură ce mergem pe calea plină de remușcări a pocăinței, Dumnezeu ne va da puterea să mergem din ce în ce mai adânc în sufletele noastre, punându-ne întreaga viață în fața Lui astfel încât El să poată să vindece, refacă și slăvească prin unirea cu El însuși. Slăvit fie El întotdeauna. Amin.

Rugați-vă slăvitei Maici Maria pentru că ea nu ne va părăsi ci se va lupta cu slăbiciunile noastre, chiar când noi lăsăm pocăința departe, și întotdeauna va sta cu noi și ne va ajuta cu rugăciunile ei sfinte, și întotdeauna va interveni pentru cei care o slăvesc. —Părintele John Townsend, [Rector](#) al Bisericii Sfânta Maria Egipteanca din Atlanta, Georgia.

SAINT MARY

OF EGYPT

MOTHER
MARY OF
EGYPT

ΟΣΙΟΣ ΖΩΣΙΜΑΣ

ΟΣΙΑ ΜΑΡΙΑ Η ΑΙΓΥΠΤΙΑ

Este bine a păzi taina împărătească și o datorie sfântă este a descoperi și vesti lucrurile lui Dumnezeu. Drept aceea și eu, zice Sfântul Sofronie, temându-mă să ascund în tăcere cele dumnezeiești, aducându-mi aminte de soarta cea înfricoșată a slugii celei leneșe, care luând de la Domnul talantul, l-a îngropat în pământ, și pe cel dat pentru lucrare l-a ascuns, nelucrându-l, nu voi ascunde povestirea aceasta sfântă care a ajuns până la mine; nimeni însă să nu fie necredincios celor ce voi scrie, pe care eu singur le-am auzit, nici să nu socotească cineva că îndrăznesc să scriu lucruri neadevărate, îndoindu-se de asemenea lucru mare. Să nu-mi fie mie să mint celor sfinte. Iar de vor fi unii din cei ce vor

citi scrierea mea, și de lucrul acesta se vor minuna și nu vor voi cu lesnire să creadă, milostiv le fie Domnul și acela: De vreme ce ei, neputința firii omenești cugetându-o, socotesc că sunt cu neputință cele ce preaslăvite se grăiesc pentru oameni. Să începem deci povestirea de lucrul acesta preaminunat, care s-a făcut în neamul nostru.

Zosima

Într-una din Monasterile Palestinei a fost un bătrân Ieromonah cu numele Zosima, carele atât era de îmbunătățit și atât de vestit întru fapta bună, cât mulți din monahii cei din Monasterile cele de primprejur de multe ori alergau la dânsul ca să auză cuvânt din gura lui. Acesta a petrecut în Monastirea unde trăia, cincizeci și trei de ani, și toate nevoințele pumnicești vieți le-a trecut, și toată pravila cea dată dela cea desăvârșit monahii o a păzit, și toate acestea făcându-le, niciodinioară n-a fost nebăgător de seamă de învățăturile Dumnezeștilor cuvinte, ci și culcându-se, și sculându-se, și în mâini având lucrul, și hrană gustând, un lucru avea netăcut și neconținut: de a cânta lui Dumnezeu totdeauna și de a face învățături din Dumnezeștile cuvinte.

Iară după aceasta turburându-se de oarecari gânduri, socotindu-se întru toate a fi fost desăvârșit, și dela alții nicidecum trebuindu-i povățuire, grăia cu gândul întru sineși: Oare este pre pământ vreun monah carele să mă poată folosi pre mine și să-mi arate mie chip de pustnicie, pre care eu nu l-aș fi făcut? Oare afla-se-va în pustie vreun om ca să mă întrecă în săvârșirile cele bune? Așa gândind Starețul, i s-a arătat îngerul și i-a zis: O, Zosima, precum era cu puțință unui om te-ai nevoit, și bine pustniceasca alergare o ai trecut; însă nimenea este între oameni carele s-ar fi arătat pre sineși desăvârșit. Mai multă îți este nevoie care îți zace înainte, pre carea tu nu o știi, decât ceea ce ai trecut. Ca să cunoști dară câte căi sânt și altele spre mântuire, ieși din pământul tău, precum Avraam acel vestit între Patriarhi, și mergi întru una din Monasterile ce sânt pre lângă râul Iordanului.

Deci îndată Starețul urmând celuia ce-i grăia, a ieșit din Monastirea întru carea din pruncie se făcuse monah, și ajungând la Iordan, a fost povățuit de cela ce l-a chemat în Monastirea întru carea Dumnezeu i-a poruncit lui să fie; și bădând cu mâna în poarta Monastirii, a aflat pre monahul carele păzea poarta, și acela mai întâiu i-a spus pentru sine, iar acela a vestit igumenului, carele priimindu-l și văzându-l în chipul monahicesc, a făcut obicinuita închinăciune și rugăciunea cea monahicească și apoi l-a întrebat: De unde ești, frate, și pentru ce ai venit la noi, bătrânii și săracii? Iară Zosima a răspuns: De unde am venit, nu este de nevoie a spune, ci pentru folos, o, părinte, am venit! Pentru că am auzit de lucrurile cele mari și vrednice de laudă ale voastre, carile pot să împrietenească pre suflet cu Dumnezeu. Iar igumenul i-a zis lui: Singur Dumnezeu, frate, cela ce vinedă neputințele sufletului, acela să ne învețe voile sale cele Dumnezești și să ne povățuiască pre toți a face cele folositoare; pentru că omul pre om nu poate să folosească, dacă nu fieștecarele va lua aminte de sine totdeauna, și trezindu-se cu Duhul, va lucra cele folositoare, având pre Dumnezeu ajutor. Ci de vreme ce dragostea lui Hristos te-a pornit ca să ne vezi pre noi, săracii bătrâni, petreci cu noi, dacă pentru aceasta ai venit; și pre noi toți ne va hrăni cu darul Sfântului Duh, Păstorul cel bun, carele au dat sufletul său pentru noi. Acestea zicând igumenul către Zosima, s-a închinat acela, și cerându-și rugăciune și binecuvântare, și zicând Amin, a petrecut în Monastirea aceea.

Și a văzut acolo pre bătrâni strălucind cu lucrurile cele bune și cu gândirea de Dumnezeu, cu duhul arzând, Domnului slujind; pentru că cântarea lor era neîncetată, starea de toată noaptea, având pururea în mâini lucrul și Psalmi în gurile lor; iară cuvinte deșarte nu erau întru dânsii. Grija de câștiguri vremelnice și gâlcevi lumești, nici cu numirea între dânsii nu se cunoștea. Numai una era sârquinta, și cea întâiu, și carea se urma cu sporire dela toți, ca să se aibă pre sineși morți cu trupul. Hrană aveau neîmputinată, pre cuvântul lui Dumnezeu; iară trupul îl hrăneau cu pâine și cu apă, precum fieștecăruia îi era înfocarea cea spre dragostea lui Dumnezeu. Pre acestea văzându-le Zosima, se folosea foarte și se întindea spre nevoie ce-i zăcea înainte.

Și multe zile trecând, s-a apropiat vremea sfântului marelui Post, iară porțile Monastirii erau încuiate totdeauna și niciodată nu se deschideau, fără numai când cineva dintre dânsii ar fi ieșit, trimis fiind pentru vreo nevoie de obște; pentru că pustii era locul acela, și nu numai neintrat de alții, ci și neștiut era de mireni. Și era în Monastirea aceea astfel de rânduială, pentru carea Dumnezeu și pre Zosima l-a adus acolo: În cea dintăiu Duminecă a Postului făcea preotul sfânta Liturghie, și toți se împărtășeau cu preacuratul Trup și Sânge al lui Hristos, Dumnezeu nostru, și puțin din bucatele cele pumnicești gustau. După aceea se adunau în biserică, și făcând rugăciunea cea cu deadinsul, și destule plecări de genunchi, se sărutau unul pre altul bătrânii și fieștecarele pre igumenul cu închinăciune, rugându-l pentru blagoslovenie și rugăciune, care să le ajute și împreună să călătorească spre nevoie ce le zăcea înainte.

Și după ce le făcea acestea, deschideau porțile Monastirii și cântau cu tocmă glas: Domnul este luminarea mea și Mântuitorul meu, de cine mă voi teme? Domnul este scutitorul vieții mele, de cine mă voi înfricoșa? Și cealaltă parte a psalmului acela sfârșindu-o, ieșeau toți în pustie, lăsând numai pre unul sau predoi frați păzitori Monastirii. Nu ca să păzească averile cele ce ar fi fost înlăuntru, pentru că nu era într-însa ceva de a fura tâlharii, ci să nu rămâie biserică fără de Dumnezeiasca slujire. Și treceau râul Iordanului. Și fieștecarele își ducea luiși hrana, pre cât putea și voia, după trebuința cea măsurată a trupului. Unul puțină pâine, altul smochine, altul finice, iar altul linte muiată în apă; iar altul nimica, fără numai trupul său și rasele cu carile era îmbrăcat, și se hrăneau, când firea trupului îi silea, cu verdețurile ce creșteau în pustie. Așa trecând Iordanul, se despărțeau departe dela eiși, și nu vedea unul pre altul cum se postește, sau cum se nevoiește. Iară de se întâmpla să vază altul pre prietenul său viind către dânsul, îndată se abătea spre altă parte, și singur petrecea cântând lui Dumnezeu totdeauna, și foarte puțină hrană gustând în vremea cea rânduită.

Deci așa tot postul săvârșind, se întorceau în Monastire în Dumineca ceea ce este mai nainte de Învierea lui Hristos, întru carea a luat Biserica a face prăznuire Stălpărilor. Și se întorcea fieștecarele avându-și mărturie a ostenelelor sale cunoștința cugetului său, care îi mărturisea ce a lucrat. Și nimenea nicidecum întrebapre altul, cum și în ce chip și-a săvârșit nevoie ostenelei; pentru că așa era rânduiala Monastirii aceleia.

Maria Egipteanca

Deci, atuncea și Zosima după obiceiul Monastirii a trecut Iordanul, puțină oarece din hrană ducându-și pentru trebuința trupească, și haina cu care era îmbrăcat; iară rânduiala sa cea de rugăciune o săvârșea umblând prin pustie, și vremea cea de hrană după nevoia cea firească cu deadinsul o păzea, și puțin dormea, zăcând pe pământ, și șezând puțin se odihnea oriunde îl apuca vremea de noapte; și foarte de dimineață iarăși sculându-se, își făcea alergarea sa. Și dorea ca să intre în pustia cea mai din lăuntru, nădăjduind că va afla pe cineva din părinți acolo nevoindu-se, dela carele ar fi putut ca să se folosească; și i se adăogea lui dorire spre dorire. Și mergând douăsprezece zile, a stătut puțin în laturi din cale, și întorcându-se spre răsărit, cânta Ceasul al Șaselea, făcându-și obicinuitele rugăciuni, pentru că înceta puțin din călătorie în vremea pravilei sale, în fiecare ceas cântând și închinându-se. Iară când sta cântând, a văzut de partea dreaptă o umbră ca de trup omenesc. Mai întâiu s-a spăimântat, părându-i-se că vede o nălucire drăcească, și tremurând s-a însemnat cu [semnul crucii](#), apoi lepădând frica, când își sfârșea rugăciunea, s-a întors cu ochii spre amiază-zi și a văzut pe oarecine mergând gol cu trupul și negru de arșița soarelui, perii avându-și pe cap albi ca lâna și scurți cât numai până la grumazi ajungeau. Aceasta văzând Zosima, a început a alerga spre partea aceea, bucurându-se cu bucurie mare; pentru că nu văzuse în acele zile vedere omenească, nici altă oarecarea vietate. Iar acea vedenie, după ce a văzut pe Zosima de departe, a început a fugi în pustia cea mai adâncă; iară Zosima, ca cum și-ar fi uitat bătrânețile sale și osteneala cea de cale, repede alerga, vrând să ajungă pe ceea ce fugea; deci el gonea, iar aceea fugea. Însă a fost alergarea lui Zosima mai grabnică decât a aceleia ce fugea. Iară după ce s-a apropiat cât să se poată auzi glasul, a început a striga Zosima cu lacrimi, zicând: Pentru ce fugi de mine, bătrânul păcătos, robule al adevăratului Dumnezeu, pentru carele în pustia aceasta petreci? Așteaptă-mă, pre nevrednicul și neputinciosul! Așteaptă-mă, pentru nădejdea răsplătirii ostenelelor tale; stai și dă mie, bătrânului, rugăciunea și blagoslovenia ta. Rogu-te, pentru Dumnezeu, carele nu s-au îngreșat de nimenea. Acestea Zosima cu lacrimi grăind, s-a mai apropiat de ceea ce fugea, alergând spre un loc unde era un semn de pârâu uscat. Iară după ce a ajuns la acel loc, ceea ce fugea a trecut de ceea parte; iară Zosima ostenindu-se și nemaiputând să alerge, a stătut de ceastă parte de pârâu și a adaos lacrimi către lacrimi și strigare către strigare.

Atuncea trupul acel ce fugea, un glas ca acesta a slobozit: Avva Zosima, iartă-mă pre mine, pentru Domnul, că nu pot întorcându-mă să mă arăt ție; că sânt femeie goală, precum mă vezi, și având neacoperită rușinea trupească. Ci dacă voiești să dai mie, femeii ceii păcătoase, rugăciunea ta și blagoslovenia, aruncă ceva din hainele tale ca să-mi acopăr goliciunea, și întorcându-mă voiu priimi rugăciune dela tine. Atuncea cutremur și frică mare și spaima minții a cuprins pre Zosima, căci a auzit numindu-l pre nume aceea carea niciodată îl văzuse și de carele niciodinioară auzise, și a zis întru sine: De n-ar fi fost aceasta înainte văzătoare, nu m-ar fi numit pre nume. Și a făcut degrab ceea ce i se zisese lui: dezbrăcând de pre sine o haină veche și ruptă pre carea o purta, o a aruncat la dânsa, întorcându-se cu față despre dânsa.

Iar aceea luându-o, și-a acoperit partea trupului carea se cădea să o acopere mai mult decât pre celelalte părți, pre cât era cu puțință încingându-se, și întorcându-se spre Zosima, și a zis către dânsul: Pentru ce ai voit tu, Avva Zosima, să vezi o femeie păcătoasă? Ce-ți trebuia să auzi dela mine sau ce să te înveți, că nu te-ai lenevit a suferi atâta osteneală? Iar el aruncându-se la pământ, cerea ca să ia blagoslovenie dela dânsa. Asemenea și aceea s-a aruncat pre sineși, și zăceau amândoi pre pământ cerând unul dela altul blagoslovenie, și nimica se putea auzi dela amândoi grăindu-se, fără numai: Blagoslovește! Iară după multă vreme a zis femeia către Zosima: Avva Zosima, nu se cade ție să mă

blagoslovești, și rugăciuni să faci, pentru că tu ești cinstit cu vrednicia preoției, și de mulți ani stând înaintea Sfântului Altar, aduci Domnului darurile dumnezeieștilor Taine. Aceste cuvinte, spre mai mare frică au pornit pre Zosima, și tremurând bătrânul, se uda cu lacrimi și suspina. Apoi a grăit către dânsa cu prea ostenită și oboșită răsuflare: O, Maică duhovnicească, tu de Dumnezeu te-ai apropiat, și cu mai multă parte te-ai omorît lumii; apoi văd în tine o dăruire carea este dată ție mai mult decât altora, că m-ai numit pre nume, și preot m-ai numit pre mine, pre carele niciodată m-ai văzut. Deci tu mai vârtos mă blagoslovește, pentru Domnul, și-mi dă rugăciunea, celui ce-mi trebuiește a ta desăvârșire. Deci priimind în sfârșit aceea stăruința bătrânului, a zis: Bine este cuvântat Dumnezeu, cel ce voiește mântuirea sufletelor omenești. Iară Zosima zicând: Amin, s-au sculat amândoi dela pământ. Apoi aceea a zis către bătrânul: Pentru ce ai venit, omule al lui Dumnezeu, la mine păcătoasa? Pentru ce ai voit ca să vezi o femeie goală, carea nu are nici o faptă bună? Poate că darul Sfântului Duh te-a îndemnat să vii să săvârșești oarecare slujbă trupului meu la vreme de trebuință. Deci spune-mi, părinte, cum viețuiesc acuma creștinii? Cum stau Sfintele Biserici? Iară Zosima a răspuns: Cu rugăciunile voastre cele sfinte, pace a dăruit Dumnezeu. Priimește însă rugămintea nevrednicului bătrân, și te roagă Domnului și acum pentru toată lumea, și pentru mine, păcătosul, ca să nu-mi fie fără de roadă umblarea prin pustia aceasta. Iar aceea a răspuns către dânsul: Ție mai ales se cade, Avva Zosima, să te rogi pentru mine și pentru toți; că spre aceasta și rânduit ești. Însă de vreme ce datori sântem a face ascultare, deci ceea ce mi se poruncește voui face. Aceasta zicând, s-a întors spre răsărit, și ridicându-și ochii în sus, și mâinile înălțându-și, a început a se ruga încet.

Și nu se auzeau cuvintele ei; sau măcar Zosima nu a înțeles nimica, ci sta tremurând, căutând în jos și nimica grăind; însă se jura, pre Dumnezeu puind martor: Că în vremea când zăbovea aceea la rugăciune, ridicându-mi puțin ochii dela pământ, o am văzut înălțată ca de un cot dela pământ, și în aer stând și rugându-se. Și aceasta dacă o a văzut Zosima, s-a cuprins de frică, s-a aruncat la pământ, și cu lacrimile udându-se, nimica zicea, fără numai „Doamne miluiește,” crezând că acea arătare nu este în trup, ci nălucă. Și întorcându-se aceea, a ridicat pre bătrânul și i-a zis: Pentru ce, Avva Zosima, te turbură gândurile, zicându-ți că duh sânt, și rugăciunea o prefac. Rogu-te, părinte fericite, să fii încredințat că sânt o femeie păcătoasă, îngrădită cu sfântul botez, și nu sânt duh, ci pământ, praf și cenușă, și cu totul trup, nimic duhovnicesc cândva gândind. Și acestea zicând, și-a însemnat cu semnul crucii fruntea, ochii, gura și pieptul, zicând așa: Dumnezeu să ne ferească de cel viclean și de cursele lui, că multe sânt războaiele lui asupra noastră.

Acestea auzindu-le și văzându-le bătrânul, a căzut la picioarele ei, zicând cu lacrimi: Juru-te pre tine cu numele Domnului nostru Iisus Hristos, adevăratului Dumnezeu, cel ce s-au născut din Fecioară, pentru carele porți goliciunea aceasta și pentru carele atâta ți-ai omorât trupul, să nu ascunzi de mine viața ta, ci toate să-mi spui mie, ca slăvirile lui Dumnezeu arătate să le faci. Spune mie toate, pentru Dumnezeu, că nu pentru laudă mi le vei spune, ci ca să-mi arăți cele pentru tine mie, păcătosului și nevrednicului. Pentru că cred Dumnezeului meu, căruia viețuiești, că pentru aceasta m-am trimis în pustia aceasta, ca pre toate ale tale arătate să le facă Dumnezeu. Că nu poate puterea noastră să se împotrivească judecăților lui Dumnezeu. Că de n-ar fi fost cu plăcere lui Hristos Dumnezeului nostru, ca să fii știută tu și nevoințele tale, nu te-ar fi arătat mie, și pre mine nu m-ar fi întărit pre atâta cale, carele niciodinioară voiam, nici puteam să ies din chilia mea.

Acestea și mai multe zicându-le Zosima, aceea l-a ridicat, zicând către dânsul: Mă rușinez, părinte, iartă-mă! Înfricoșat este a-ți spune lucrurile mele; ci fiindcă trupul meu gol l-ai văzut, îți voi goli și lucrurile mele, ca să cunoști de câtă rușine și înfruntare este plin sufletul meu. Nu pentru vreo laudă, precum singur ai zis, îți voi spune istoria mea; căci pentru ce mă voi lăuda, vas ales al diavolului fiind? Mă mai gândesc că de voi începe povestirea cea pentru mine, vei fugi dela mine, precum fuge cineva de un șarpe, nesuferind să auzi cu urechile lucrurile cele necuvioase ale mele, pre carile eu, nevrednica, le-am făcut. Însă ți le voi spune, nimica ascunzând, ci rogu-te mai înainte să nu încetezi a te ruga pentru mine, ca să aflu milă în ziua judecății. Iară bătrânul, dorind să știe viața ei, și neoprit lăcrămând, a început aceea a povesti așa cele pentru dânsa.

Viața Mariei înainte de a merge în deșert

Eu, părinte, sânt născută în Eghipt, și când eram de doisprezece ani, și încă trăind părinții mei, m-am lepădat de dragostea lor, m-am dus în Alexandria, și dupre ce mai întâiu mi-am stricat fecioria, am început a face păcatul neoprită și nesățioasă. Mă rușinez și a gândi, nu numai a le spune cu deamăruntul; dară voi spune mai degrabă ceea ce este mai de nevoie, ca să-mi știi neoprirea trupului meu: Șaptesprezece ani și mai mult am făcut curvie într-o norod, nu pentru daruri sau pentru oarecare plăți, că n-am voit să iau nimica dela cei ce-mi da; iar aceasta o făceam ca mai mulți să alerge la mine în dar și să-mi împlinescă pofța trupească. Și să nu socotești că eram bogată, și de aceea nu luam, că întru sărăcie viețuiam, și de multe ori flămânzind, cu furca torceam, iar aprindere de pofță aveam fără sațiu, ca totdeauna să mă tăvălesc în noroiul păcatului. Pentru că aceea mi se părea că este și viața, ca totdeauna să întinez firea mea cea slabă. Deci așa viețuind, am văzut odată pre vremea secerișului popor mult de bărbați, Liviani și Eghipteni, mergând spre Mare, și am întrebat pre oarecine carele s-a întâmplat lângă mine: Unde se duc bărbații aceștia așa cu grabă? Iar acela mi-a zis: La Ierusalim, pentru înălțarea cinstitiei și de viață făcătoarei Cruci, carea în curând se va prăznuși. Și am zis către dânsul: Dar oare mă vor lua și pre mine, dacă m-aș duce cu dânsii? Iar acela mi-a răspuns: Dacă ai chirie și hrană, nimenea nu te poate opri. Și am zis către dânsul: Cu adevărat, frate, n-am nici chirie nici hrană, ci voi merge și voi intra într-o corabie cu dânsii, și mă vor hrăni ei. Pentru că-mi voi da trupul meu în loc de chirie, că pentru aceasta voiesc să merg cu dânsii. Ți-am spus, părinte Zosima, nu mă sili să-mi mai spun rușinea mea, că mă spăimântează: știe Domnul, că spurc și însuși aerul cu cuvintele mele!

Iară Zosima, cu lacrimi udând pământul, a răspuns către dânsa: Spune, pentru Domnul, o, Maica mea, spune și nu înceta de povestirea aceasta, carea îmi este de folos.

Iară ea, către cele de mai nainte a adaos: Deci acel tânăr auzind nerușinarea spurcatelor mele cuvinte, cuprinzându-se de râs, s-a dus. Iară eu, lepădându-mi furca, am alergat spre Mare, unde am văzut pre cei ce alergau; acolo am zărit vreo zece bărbați carii stau lângă Mare, tineri cu trupurile, carii mi s-au părut a-mi fi de ajuns spre pofta mea; las că mai intrase și alții mai nainte în corabie. Eu, dupre obiceiul meu, cu nerușinare sărind între dânșii, „Luați-mă – le-am zis – și premine, oriunde veți merge, pentru că nu mă voi afla vouă neplăcută!” Încă și alte spurcate cuvinte zicând, i-am pornit pre toți spre râs. Iar aceia, văzându-mi nerușinarea, luându-mă m-au dus în corabia lor, și îndată am început a înota. Iară cele ce de-aceia am făcut, cum le voi spune ție, omule al lui Dumnezeu? Ce fel de limbă va grăi, sau ce auz va priimi acele lucruri rele ale mele carile le-am făcut pre cale și în corabie? Cum și pre cei ce nu voiau, eu ticăloasa, i-am silit la păcat! Să mă crezi, părinte, că mă spăimântez, cum a suferit Marea desfrânarea mea! Și cum nu și-a căscat pământul gura sa, și în iad nu m-a cufundat de vie, pre ceea ce am vânat atâtea suflete cu lațul morții! Ci socotesc că Dumnezeu căuta pocăința mea, Cel ce nu voiește moartea păcătosului, ci așteaptă cu îndelungă răbdare întoarcerea lui. Așa, și cu acest fel de sânguință, m-am suit în Ierusalim, și câte zile mai nainte de praznic am petrecut acolo, tot cele de asemenea cu cele dintâu am făcut, ba încă și mai rele. Pentru că nu eram îndestulată cu tinerii ce au fost cu mine în corabie și pre cale, ci și pre alții mulți, și cetățeni și streini, spre acea spurcăciune îi adunam. Iară dupre ce a sosit serbarea sfintei Înălțări a cinstitei Cruci, eu ca și mai nainte umblam împrejur, vânând sufletele tinerilor. Văzând foarte de dimineață pre toți cu un gând alergând la biserică, m-am dus și eu, și am alergat la cei ce alergau, și am intrat cu dânșii în pridvorul bisericii. Și dacă a sosit ceasul Sfintei Înălțări a cinstitei Cruci a Domnului, și eu silindu-mă să intru în biserică cu norodul, mă îndesam, dar înapoi silită și împinsă eram; și înghesuindu-mă cu multă osteneală și silă, m-am apropiat de ușa bisericii și eu, ticăloasa.

Iară dupre ce am pășit pre pragul ușii, alții toți fără de oprire intrau, iară pre mine oarecarea putere dumnezeiască mă oprea, nelăsându-mă să intru; și iarăși am cercat, dară înapoi m-am împins, și numai eu singură stăam în pridvor lepădată; și părându-mi-se că din slăbiciunea femeiască mi se întâmplă aceasta, iarăși când intrau alții, mă amestecam și mă sileam să intru; ci m-am ostenit în zadar. Pentru că iarăși, când piciorul meu cel păcătos s-a atins de prag, biserica pre toți îi priimea, neoprid pre nimenea, numai pre mine, ticăloasa, nu mă priimea; ci ca o mulțime de oaste, spre aceasta rânduită, ca să-mi oprească intrarea, așa oarecarea năpraznică putere mă oprea, și iarăși m-am aflat în pridvor. Astfel de trei și de patru ori pătîmind, ostenindu-mă și nimica sporind, am slăbit, și mai mult nu am putut să mă mai amestec cu cei ce intrau; și întru rușine și deznădăjduire fiind, m-am depărtat și stăam într-un unghiu al pridvorului bisericii. Aici abia mi-am venit în simțire, ca să înțeleg carea era pricina ce mă oprea a vedea lemnul cel de viață făcător al Crucii Domnului; pentru că se atinsese de ochii inimii mele lumina înțelegerii ceii mântuitoare, porunca Domnului cea strălucită, carea luminează ochii cei sufletești, arătându-mi că tina lucrurilor mele îmi oprește intrarea în biserică. Deci am început a plânge și a mă tângu, în piept a mă bate și a scoate suspinuri dintru adâncul inimii.

Așa plângând la locul la carele stam, am văzut sus icoana Preasfintei Născătoarei de Dumnezeu stând la perete, și am zis căutând la dânsa, cu ochii și cu mintea fără de abatere: O, Fecioară Stăpână, ceea ce ai născut cu trup pre Dumnezeu Cuvântul! Știu cu adevărat, că nu este cu cuviință, nici cu plăcere ție, ca să privesc eu, păcătoasa, cea atât de necurată și spurcată, spre cinstită icoana ta, ceea ce ai trupul și sufletul curat și nevinovat. Și cu dreptate este ca eu urâtă și lepădată să fiu despre fecioreasca ta cu curăție; dar auzind că pentru aceasta Dumnezeu s-au făcut om, pre Carele l-ai născut, ca să cheme pre cei păcătoși la pocăință, ajută-mi mie, ceea ce numai eu nu am dela nimenea ajutor; poruncește să-mi fie și mie neoprită intrarea în biserică, și nu mă lipsi de a vedea cinstitul Lemn, pre carele cu trupul S-au pironit Dumnezeu cel din tine născut, carele și-au dat sângele său pentru a mea mântuire. Poruncește, Stăpână, ca și mie, nevrednicei, să mi se deschidă ușa spre închinarea dumnezeieștii Cruci; și-mi fie mie cheazășuitoare preavrednică de credință către Cel ce s-au născut din tine, că de acum nu-mi voi mai spurca trupul nici cu un fel de păcat; ci dupre ce voi vedea Lemnul cel Sfânt al Crucii Fiului tău, mă voi lepăda cu totul de lume și de cele din lume, și mă voi duce oriunde mă vei povățui tu, ca o cheazășuitoare a mântuirii mele. Acestea zicând, și luând oarecarea adevărită, cu credința aprinzându-mă, și cu nădejdea cea spre milostivirea Născătoarei de Dumnezeu întărindu-mă, m-am pornit din locul acela, și ducându-mă iarăși la cei ce intrau în biserică, m-am amestecat printre dânșii, și acum nimenea nu era să mă împingă în laturi și nimica nu mă oprea să mă apropii de ușile prin carile se intra în biserică. Atuncea m-a cuprins frică și spaimă, și cu totul tremuram și mă zbuciumam.

Apoi ajungând la ușile acelea carile mi se închiseră, fără de osteneală am intrat înlăuntru în biserică, și cinstitul și de viață făcătorul Lemnul Crucii m-am învrednicit a vedea; am cunoscut și tainele lui Dumnezeu, cum că gata este să priimească pre cei ce se pocăiesc, și căzând la pământ, m-am închinat cinstitului Lemnului Crucii, l-am sărutat cu frică și am ieșit grăbindu-mă spre cheazășuitoarea mea. Și ajungând unde era sfânta icoană a cheazășuitoarei mele scrisă cu mâna, și plecând genunchile, m-am închinat Pururea Fecioarei, și aceste cuvinte am zis: O, pururea fericită Fecioară Stăpână, de Dumnezeu Născătoare, de vreme ce atâta iubire de oameni ai arătat spre mine, și nu te-ai îngreșat de nevrednicele mele rugăciuni, acum vremea este, Stăpână, să plinesc aceea ce cu cheazășuirea ta m-am făgăduit; acum oriunde voiești povățuiește-mă, și-mi fie mie de aicea înainte învățătoare spre mântuire, povățuindu-mă la calea pocăinții. Acestea grăindu-le am auzit un glas de departe strigând: De vei trece Iordanul, bună odihnă vei afla! Auzind aceasta și crezând că pentru mine a fost glasul, cu lacrimi am strigat către icoana Născătoarei de Dumnezeu: Stăpână, Stăpână de Dumnezeu Născătoare, nu mă lăsa pre mine! Și așa am ieșit din pridvorul bisericii și am plecat cu grabnică alergare.

Și mergând eu, m-a văzut oarecarea și mi-a dat trei bani, zicându-mi: Primește acestea, Maică; iară eu priimindu-i, am cumpărat cu dânșii trei pâini. Și am întrebatpre vânzătorul de pâine: Carea este calea spre Iordan? Și înștiințându-mă de poarta cetății carea este spre aceea parte, am ieșit și am sfârșit ziua aceea în călătorie. Al treilea ceas din zi era când m-am învrednicit a vedea Cinstita și Sfânta Cruce a lui Hristos, și soarele acum spre apus plecându-se, am ajuns la Biserica Sfântului Ioan Botezătorul, carea era aproape de Iordan, întru carea închinându-mă, îndată m-am pogorît în Iordan, și spălându-mi din sfintele acelea ape mâinile și fața, am mers iarăși în biserică, m-am împărțășit cu preacinstitele și de viață făcătoarele Taine ale lui Hristos, și dupre aceasta am mâncat jumătate dintr-o pâine și am băut din apele Iordanului, și pre pământ m-am odihnit în noaptea aceea. Și a doua zi dimineața aflând acolo o luntre mică, am trecut de ceastă parte de Iordan, și iarăși m-am rugat povățuitoarei mele, de Dumnezeu Născătoarei, să mă călăuzească unde îi este cu bună plăcere. Deci am venit în pustiu acestă, și de atuncea și până astăzi m-am îndepărtat fugind, și

aicea m-am sălășluit, așteptând pre Dumnezeu, Cel ce mă mântuiește de puținătatea sufletului și de vifor, pre ceea ce mă întorc către Dânsul.

Viața Mariei în deșert

Iară Zosima a zis către dânsa: Câți ani ai, doamna mea, de când lăcuești în pustia aceasta? Iară ea a răspuns: Socot că sânt patruzeci și șapte de ani de când am ieșit din sfânta cetate. Iară Zosima i-a zis: Și ce afli spre hrană, doamna mea? Iară ea a zis: Acele două pâini și jumătate le-am adus trecând Iordanul, carile pre încet uscându-se s-au împietrit, din carile câte puțin în câțiva ani gustând, le-am sfârșit. Și i-a zis Zosima: Dar cum fără primejdie ai suferit atâta vreme, nici o schimbare protivnică turburându-te pre tine? Răspuns-a aceea: M-ai întreat acum, Avva Zosima, ceva de care mă spăimântează să-ți spun; pentru că de-mi voi aduce aminte de atâtea supărări și nevoi, pre carile le-am suferit, și de gândurile cele cumplite carile m-au turburat, mă tem nu cumva iarăși de dânsule să mă cuprinz. Iarăși a zis către dânsa Zosima: Să nu lași nimic, o, Stăpâna mea, care să nu-mi spui mie, pentru că o dată de aceasta te-am întreat pre tine, ca adecă toate cu deamăruntul să îmi arăți.

Iar ea a zis către dânsul: Crede-mă Avva Zosima, că șaptesprezece ani am petrecut în pustia aceasta, luptându-mă cu niște hiare cumplite, cu ale mele nebunești pofti. Căci când începeam să gust hrană, îmi venea dor de carne și de pește, de care aveam eu în Egipt, încă doream și de băutura vinului, pentru că mult vin beam în lume fiind, iar aicea și apă nicidecum având, cumplit mă ardeam de sete, și cu anevioie răbdam. Mi se făcea încă dor de cântece lumești, carile foarte mă turburau și cu carile mă deprinsesem. Atuncea îndată lăcrămând, și în piept bătându-mă, îmi aduceam aminte de făgăduințele, carile am făcut, când am ieșit la pustia aceasta, și mă făceam cu gândul înaintea icoanei Preacuratei de Dumnezeu Născătoarei, chezășuitoarei mele, și înaintea ei plângeam, rugându-o ca să gonească dela mine acele gânduri ce așa îmi turburau ticălosul meu suflet. Iară după ce deajuns plângeam, și în piept cu osârdie mă băteam, atuncea vedeam o lumină carea de pretutindenea mă strălucea, și simțeam o alinare carea mă scotea din întreite valuri.

Iară gândurile carile iarăși mă împingeau spre păcat, cum ți le voi spune, părinte? Iartă-mă! Pentru că foc se aprindea înlăuntrul inimii mele ceii pătimase, și de pretutindenea mă ardea, și spre pofta amestecării mă silea. Iară când îmi venea un gând ca acesta, mă aruncam la pământ și cu lacrimi mă udam, socotind că stau naintea chezășuitoarei mele, carea îmi judeca călcarea mea de așezământ; și nu mă sculam dela pământ ziua și noaptea, până ce lumina cea dulce îmi strălucea mie și gonea gândurile cele ce mă turburau. Așa am săvârșit șaptesprezece ani, pătimind nenumărate nevoi. Iară de atuncea până astăzi ajutătoarea mea întru toate, de Dumnezeu Născătoarea, la toate ca de mână mă povățuiește.

Și a zis Zosima către dânsa: Dar n-ai mai avut trebuință după aceea de hrană sau de îmbrăcăminte? Iar ea a răspuns: Pâinile acelea sfârșindu-le în șaptesprezece ani, după aceea mă hrăneam cu verdețurile ce se află în pustia aceasta; iar îmbrăcăminte pre carea o am avut trecând Iordanul, învechindu-se s-a stricat, și multă nevoie de ger și de arșiță am răbdat, cu arșița arzându-mă, și cu gerul înghețându-mă și tremurând, cât de multe ori căzând la pământ, zăceam cu totul nemișcată, cu multe și de multe feluri de nevoi, și cu ispiti fără de număr luptându-mă. Iară de atuncea și până astăzi puterea lui Dumnezeu cea în multe chipuri, a păzit păcătosul meu suflet și pre smeritul trup. Pentru că gândind

numai din ce feluri de răutăți m-au scăpat Domnul, hrană neîmputănată îmi câștigam cu nădejdea mântuirii mele; că mă hrănesc și mă acoper cu cuvântul lui Dumnezeu, carele cuprinde toate: că nu numai cu pâinea va trăi omul. Și câți nu aveau acoperământ, în piatră sau îmbrăcat, pre cât timp s-au dezbrăcat de îmbrăcăminte păcatului.

Auzind Zosima că și de cuvinte din Scriptură pomenește, dela Moisi și dela Proroci și din cartea Psalmilor, a zis către dânsa: Dar Psalmi și alte Scripturi învățat-ai, Stăpână? Iar ea auzind aceasta, a zâmbit și a zis către dânsul: Crede-mă, omule, că n-am văzut alt om de când am trecut Iordanul, fără numai fața ta astăzi, și nici hiară, nici altă jivină am văzut; iară carte niciodată nu m-am învățat, nici pre altul cetind sau cântând nu am auzit. Ci cuvântul lui Dumnezeu cel viu și lucrător învață pre om cunoștința. Până aicea este sfârșitul povestirii ceii pentru mine. Deci acum juru-te pre tine cu întruparea Cuvântului lui Dumnezeu, să te rogi pentru mine, păcătoasa.

Acestea zicând aceea, și cuvântul sfârșindu, s-a pornit bătrânul să i se închine și cu lacrimi a strigat: Binecuvântat este Dumnezeu, Cel ce face lucruri mari și înfricoșate, slăvite și minunate și negrăite, căroră nu este număr! Binecuvântat este Dumnezeu, cel ce mi-au arătat mie câte dăruiește celor ce se tem de El! Cu adevărat nu părăsești pre cei ce caută pre tine, Doamne! Iar ea apucând pre bătrânul, nu l-a lăsat să se închine ei, și a zis către dânsul: Acestea toate carile ai auzit, Părinte, juru-te pre tine cu Iisus Hristos, Dumnezeu Mântuitorul nostru, ca nimănuia să nu le spui, până ce Dumnezeu mă va lua de pre pământ. Iar acum du-te cu pace, și în anul viitor iară mă vei vedea, păzindu-ne Dumnezeescul har. Însă să faci, pentru Domnul, aceasta carea acum îți voi spune ție, rugându-mă: În postul anului viitor să nu treci Iordanul, precum v-ați obicinuit a face în Monastire. Iară Zosima se minună auzind, că și rânduiala Monastirii i-a spus; și nimic alt nu grăia, fără numai: Slavă lui Dumnezeu, Celui ce au dat atâtea de mari daruri celor ce-l iubesc pre El! Iar aceea a zis lui: Să rămâi dar, precum îți grăesc ție, Avva, în Monastire; că de ai și voi să ieși, nu-ți va fi cu puțință. Iar în Sfânta și Marea Joi, în seara Cinii ceii de Taină a lui Hristos, să iai din făcătorul de viață Trup și Sânge al lui Hristos, Dumnezeului nostru, într-un vas sfânt, vrednic de o Taină ca aceasta, și să-mi aduci și să mă aștepți pre mine de ceea parte de Iordan, carea este aproape de lăcuința lumească, ca venind să mă împărtășesc cu darurile cele de viață făcătoare; pentru că de când m-am împărtășit cu dânsule în Biserica Mergătorului-înainte, mai nainte de a trece Iordanul, până acum sfințenia aceea nu o am câștigat. Iară acum cu osârdie o doresc, și mă rog ție, ca să nu treci cu vederea rugăciunea mea, ci cu adevărat să-mi aduci mie acele făcătoare de viață Dumnezești Taine, în ceasul întru carele Domnul au făcut părtași Cinei ceii Dumnezești pre Ucenicii Săi. Iară lui Ioan, igumenul Monastirii în carea lăcuiești, să-i spui să-și ia aminte de sineși și de turma sa; pentru că oarecari lucruri se fac acolo, căroră le trebuie îndreptare. Însă voiesc nu acum să-i spui lui aceea, ci când Domnul îți va porunci ție. Acestea zicându-le, și rugăciune pentru sineși de la Starețul cerând, s-a depărtat întru cea mai dinlăuntru pustie. Iară Zosima s-a închinat până la pământ și a sărutat locul unde au stătut urmele picioarelor ei, dând laudă lui Dumnezeu, și s-a întors laudând și binecuvântând pre Hristos, Dumnezeul nostru.

Zosima se reîntoarce la mănăstire

Și trecând pustia aceea, a mers în Monastire, în ziua întru carea se obicinuse a se întoarce frații cei ce petreceau întru-înșă, și întru acel an le-a tăcut pre toate, neîndrăznind să spuie nimănuia cele ce văzuse. Iar întru sineși se ruga lui Dumnezeu ca să-i arate lui iarăși fața cea dorită; și se mârșea și se întrista, gândind la lungimea anului, căci ar fi voit să fie numai o zi anul acela, de ar fi fost cu puțință. Iară când s-a apropiat întâia Duminecă a sfântului marelui Post, îndată dupre obiceiul și rânduiala Monastirii, făcând rugăciune ceilalți toți frații, cântând au ieșit în pustie, iară Zosima, bolnav fiind, nevoie a fost ca, oprindu-se, să rămâie în Monastire. Și și-a adus aminte acela de Cuvioasa ce i-a zis, că și vrând tu să ieși din Monastire, nu-ți va fi cu puțință.

Dar nu dupre multe zile sculându-se din boală, petrecea în Monastire. Iară după ce s-au întors frații și s-a apropiat seara Cinei ceii de Taină a lui Hristos, a făcut Zosima ceea ce i se poruncise. A pus într-un păhar mic din preacuratul Trup și Sânge al lui Hristos, Dumnezeului nostru, a pus într-o coșniță și puține smochine uscate, finice și puțină linte muiată în apă, și s-a dus într-o seară foarte târziu și a șezut pre malul Iordanului, așteptând pre Cuvioasa. Și zăbovindu-se Sfânta, Zosima n-a dormitat, ci cu neabateră privea spre pustie, așteptând ca să văză pre cea cu osârdie dorită. Și grăia întru sineși Starețul: Au doară nu cumva nevrednicia mea o a oprit să vie? Sau viind, și neaflându-mă, s-a întors? Și așa cugetând, a suspinat și a lăcrămat, și ochii la Ceriu ridicându-și, se ruga lui Dumnezeu, grăind: Nu mă lipsi pre mine, Stăpâne, ca să văz iarăși fața aceea pre carea a o vedea m-ai învrednicit; ca să nu mă duc deșert, purtându-mi păcatele mele, spre muștrarea mea. Așa cu lacrimi rugându-se, a trecut la altă gândire, zicând întru sineși: Dară ce va fi, de va și veni, că luntre nu este, și cum va trece Iordanul, și la mine, nevrednicul, cum va veni? Vai de nevrednicia mea! Vai mie, cine m-a făcut să mă lipsesc de un bine ca acesta! Așa gândind bătrânul, iată Cuvioasa a venit și a stătut de ceea parte de râu de unde venea. Iară Zosima s-a sculat, bucurându-se și veselindu-se și slăvindpre Dumnezeu. Ci încă cu gândul se lupta, cum că nu va putea aceea să treacă Iordanul. Și o a văzut pre ea însemnând Iordanul cu semnul Crucii, și o dată cu acea însemnare s-a suit sfânta pre apă, și umblând pre deasupra apei, venea la dânsul. Iar acela a vrut să se închine ei, ci aceea l-a oprit când călătoria încă preapă, zicându-i: Ce faci, Avva, Preot fiind, și purtând dumnezeeeștile Taine? Iar el a ascultat-o, și pogorându-se ea de pre apă, a zis către bătrânul: Blagoslovește, părinte, blagoslovește! Iar el răspunzând cu cutremur, a zis: Cu adevărat, Dumnezeu nemincinos este, Cel ce au făgăduit ca să asemeneze lui pre aceia carii se curățesc pre sineși după putere. Slavă ție, Hristoase Dumnezeuul nostru, Cel ce mi-ai arătat prin roaba ta aceasta, cât sânt de departe dela măsura desăvârșirii! Aceasta zicând, l-a rugat aceea ca să-i cetească Simbolul sfintei credințe: Crez întru unul Dumnezeu, și rugăciunea Domnului: Tatăl nostru carele ești în Ceruri. Și sfârșindu-se rugăciunea, s-a împărțășit Sfânta cu preacuratele și de viață făcătoarele lui Hristos Taine, și după obicei a sărutat pre bătrânul. După aceea, ridicându-și mâinile la cer, a suspinat, a lăcrămat și a strigat: Acum slobozește pre roaba ta, Stăpâne, după graiul tău în pace, că văzură ochii mei mântuirea ta.

Și a zis către bătrânul: Iartă-mă, Avva Zosima, încă și altă dorire a mea să plinești: Mergi acum la Monastirea ta, cu pacea lui Dumnezeu păzindu-te, iar în anul viitor, să vii iarăși la același pârâu, unde întâiu cu tine am vorovit; să vii dar, să vii pentru Domnul, și iarăși mă vei vedea pre mine, precum va voi Domnul. Iar el a zis către dânsa: Aș fi voit, de ar fi fost cu puțință, în urma ta să umblu și să văd cinstită fața ta; ci mă rog să faci ceea ce voiui cere dela tine eu, bătrânul: Gustă puțin din hrana pre carea o am adus aicea. Și aceasta zicând, i-a arătat ei cele ce, adusesse în coșniță. Iar ea cu vârfurile degetelor atingându-se de linte, și ca trei grăunțe luând, la gura sa le-a adus și a zis: Destul este aceasta darului celui duhovnicesc, care păzește firea sufletului nespurcată. Și iarăși a zis către bătrânul: Roagă-te Domnului pentru mine, părinte al meu, roagă-te, aducându-ți aminte totdeauna de a mea ticăloșie. Iar el s-a închinat înaintea picioarelor ei și o poftea să se roage lui Dumnezeu pentru Biserici și pentru împărați și pentru dânsul. Și aceasta cerându-o cu lacrimi, o a lăsat să se ducă, singur suspinând și tânguindu-se; pentru că nu îndrăznea să o oprească pre ea mai mult, că de ar fi și voit, neoprită era. Iar aceea iarăși însemnând Iordanul, a trecut pre deasupra apei, ca și mai nainte; iară bătrânul s-a întors, cuprins de bucurie și de frică, și se defăima pre sine, și-i era jale, că nu știa numele Cuvioasei; nădăjduia însă să o câștige aceasta în anul viitor.

Trecând anul, a mers Zosima iarăși în pustie, toate plinindu-le după obicei, și alerga spre acea prealuminată vedenie. Și trecând lungimea pustiei și ajungând la oarecari semne carile îi arătau locul cel căutat, privea în dreapta și în stânga, și în toate părțile căuta cu ochii, ca un vânător preaiscusit, unde și-ar fi putut câștiga vânatul cel plăcut.

Moartea Sfintei Maria Egipteanca și Părintele Zosima

Iară după ce de nicăiri n-a văzut așa ceva mișcându-se, a început a se uda pre sineși cu lacrimile, și ridicându-și la Cer ochii, se ruga lui Dumnezeu, zicând: Arată-mi, Doamne, comoara ta cea nefurată, pre carea în pustia aceasta o ai ascuns! Arată-mi, rogu-mă, pre îngerul cel în trup, căreia a se asemena nu este vrednică toată lumea. Așa rugându-se, a ajuns la locul pre care pâraul acela îl însemna, și stând pre marginea aceluia, a văzut pre partea ce era spre răsărit pre Cuvioasa moartă zăcând, cu mâinile strânse precum se cădea și cu fața întoarsă spre răsărit. Spre carea alergând, picioarele fericitei cu lacrimile sale le-a spălat, pentru că n-a îndrăznit a se atinge de vreo altă parte a trupului. Și plângând mult, și Psalmii cei cuviincioși la trebuința vremii aceleia cetindu-i, a făcut rugăciunea cea de îngropare, și zicea întru sineși: Oare îngropa-voiu trupul Cuvioasei, sau doară nu-i va fi plăcut fericitei un lucru ca acesta? Și acestea în gândul său socotindu-le, a văzut lângă capul ei pre pământ închipuită scrisoarea aceasta: Îngroapă, Avva Zosima, la acest loc trupul smeritei Mariei. Dă țărâna țărânei, și te roagă Domnului pentru mine, ceea ce am răposat în luna lui Farmutie eghiptenește, iară grecește Aprilie întâiu, în chiar noaptea mântuitoarelor Patimi ale lui Hristos, după împărțășirea Dumnezeeshii Cinei ceii de Taină. Această scrisoare cetindu-o bătrânul, mai întâiu gândea, cine este cel ce a scris? Pentru că ea, precum zicea, nu știa carte. Însă s-a bucurat foarte, că s-a înștiințat de numele Cuvioasei. Și a cunoscut că Cuvioasa când s-a împărțășit lângă Iordan cu Dumnezeeshile Taine, îndată la locul acela s-a luat, unde s-a și pristăvit; și unde el a călătorit calea cea de douăsprezece zile ostenindu-se, acolo Măria într-un ceas a trecut, și îndată către Dumnezeu s-a dus.

Atunci bătrânul,

lăudând pre Dumnezeu, și cu lacrimile udând pământul și trupul Cuvioasei, a zis întru sineși: Vremea este, o, bătrânule Zosima, ca cea poruncită ție să o săvârșești; ci cum vei săpa, ticăloase, neavând nimic în mâini? Și aceasta zicând, a văzut nu departe un lemnșor mic aruncat în pustie, pre carele luându-l, a început a săpa cu săpa cu dânsul. Însă uscat fiind pământul, nicidecum nu asculta pre bătrânul cel ce se ostenea, carele săpa udându-se cu sudorile și nimic nu putea să sporească. Și suspinând foarte dintru adâncul sufletului, a văzut un leu mare stând lângă trupul Cuvioasei Măriei și lingându-i picioarele. Deodată s-a cutremurat, temându-se de acea hiară, iară mai apoi aducându-și aminte de ceea ce zisese fericita, că adecă niciodată hiară nu a văzut, și însemnându-se cu semnul crucii, a crezut că nevătămat se va păzi cu puterea celeia ce zăcea. Leul a început a se apropia cu liniște de bătrânul, cucerindu-se cu semnele lui, ca cum i s-ar închina. Iară Zosima a zis către leu: De vreme ce, o, hiară, această mare Cuvioasă mi-a poruncit să-i îngrop trupul, și eu sânt bătrân și nu pot să-i sap groapă, neavând nici unealtă spre trebuința săpatului și fiind întru atâta depărtare dela Monastire, nu pot degrab să mă întorc și să o aduc pre ea; deci sapă tu cu unghiile tale, ca să dăm pământului trupul Cuvioasei. Și îndată auzind leul cuvântul acesta, a săpat groapă cu picioarele cele dinainte, pre cât destul era ca să acopere pre ceea ce se îngropa.

Deci, iarăși bătrânul spălând cu lacrimi picioarele Cuvioasei, și mult rugându-se ei ca pentru toți să se roage, a acoperit trupul ei cu pământ. După aceea s-au dus amândoi, leul adecă în pustia cea mai din lăuntru, ca o oaie cu liniște s-a despărțit, iară Zosima întru ale sale s-a întors, binecuvântând și lăudând pre Hristos, Dumnezeuul nostru. Și mergând în Monastirea aceea, a spus tuturor monahilor pre Cuvioasa aceasta Maria, neascunzând nimic din cele ce a văzut și din cele ce a auzit dela dânsa; încât toți cei ce au auzit slăvirile lui Dumnezeu s-au minunat, și cu frică și cu credință și cu dragoste au început a-i face pomenire și a cinsti ziua mutării Cuvioasei Mariei. Iar Ioan igumenul a aflat oarecari lucruri în Monastire cărora le trebuia îndreptare, după cuvântul Cuvioasei, și pre acestea cu ajutorul lui Dumnezeu le-a îndreptat. Iară Zosima, petrecând cu dumnezeiasca plăcere, când era aproape de o sută de ani și-a sfârșit întru acea Monastire viața cea vremelnică și s-a dus spre cea vecinică către Domnul.

Și a rămas monahilor Monastirii aceleia nescris acolo cuvântul acesta pentru Cuvioasa aceasta Maria, carele dupre auzire, unii dela alții îl grăiau, și spre folosul de obște puneau înainte povestirea aceasta la cei ce ascultau, iar în scris nu se afla. Eu însă, zice Sfântul Sofronie, pre acea nescrisă priimindu-o, o dau în scris. Dacă însă alții vor fi scris viața Cuvioasei acesteia, mai bine știindu-o, aceasta n-a venit încă la a mea știință. Însă și eu pre cât am putut, dupre puterea mea am scris, nimic mai mult prețuind decât adevărata povestire. Iară Dumnezeu, Cel ce face preaminunate minuni și răsplătește cu mari dăruiri celor ce cu credință scapă la Dânsul, Acela să dea plată celor ce vor câștiga folos din cetirea și ascultarea acestei povestiri; asemenea și celui ce s-a silit să dea povestirea aceasta în scris, și să-i învrednicească pre toți părții ceii bune a fericitei Mariei, împreună cu toți cei ce cu cugetarea de Dumnezeu și cu ostenelele bine au plăcut lui din veac. Să dăm și noi slavă lui Dumnezeu și să ne rugăm Împăratului celui vecinic, ca și pre noi să ne învrednicească să aflăm milă în ziua Judecării, întru Hristos Iisus, Domnul nostru, căruia se cuvine toată slava, cinstea, puterea și închinăciunea, împreună și Tatălui, și preasfântului și de viață făcătorului Duh, acum și pururea și în vecii vecilor. Amin.